

Megteremtődtek a magyar-szerb megbékélés feltételei

Nikowitz Oszkár belgrádi magyar nagykövet a magyar EU elnökség hat hónapjáról nyilatkozott az Újvidéki Rádióknak. A stúdióbeszélgetés során az 1944-45-ös tényfeltárás késésére is rákérdezett a szerkesztő.

- Egy kissé távolodjunk el Magyarországi uniós szerepkörétől. A Vajdaságban türelmetlenek az 1944-45-ös magyarirtás mielőbbi feltárását szorgalmazzák. Arra hivatkoznak, hogy másfél év múlt el azóta, hogy Sólyom László akkori magyar államfő és Boris Tadić szerb elnök Budapesten megállapodtak a két ország által létrehozandó közös akadémiai tényfeltáró bizottság megalakításában. A bizottság létrejött, a munka azonban, mintha nem haladna a kívánt ütemben ütemben. Milyen változásra lehet számítani a folytatásban?

- Ez kétoldalú dolog. Egyrészt a történész vegyes-bizottságnak valóban el kell végeznie azt a munkát, ami rá van bízva. A dolog másik oldala viszont az, hogy ettől függetlenül, azt a bizonyos régen várt politikai megbékélést most már napirendre kellene tűzni. Ezen a téren azért tapasztalható előrelépés. A legutóbbi miniszterelnöki látogatáson egészen konkrét ígéretet kaptunk a szerb fél részéről. Egyébként a konkrét ígéret első fele már korábban, Schmitt Pál elnöki látogatása során elhangzott. De most már ez konkrétumokra is lebontható. A lényeg, hogy a magyarság által kívánatosnak tartott időpontban, még az idén sor kerül a kellő tisztességadásra, az ártatlan áldozatok előtti főhajtásra. A négyszemközti találkozón és az utána következő oldottabb hangulatú ebéden ez már konkrét formát is öltött. A szerb elnök gyakorlatilag az itteni magyarságra bízta a részletek kidolgozását, mint amilyen a helyszín megválasztása, az időpont, a lebonyolítás formája. Én úgy tudom, hogy közben már hallgatólagos megegyezés született arról, hogy ez a magyarok számára legszimbolikusabb időpontban, november másodikán, Halottak napján történjen. Úgy tudom, hogy az egyeztetés a részletek kapcsán elindult. Nagyon nagy dolog lesz, ha erre sor kerül. Optimisták vagyunk a tekintetben, hogy ez beleillik Szerbiának abba a törekvésébe, hogy a szomszéd népekkel szemben tisztázza a múltbéli félreértéseket, szembenézzen a múltjával. Ezt láttuk a legutóbb éppen Horvátország kapcsán. Mi szeretnénk, ha kettőnk viszonyában, tekintve, hogy ez szerintünk probléma mentesebb, mint ami Horvátország és Szerbia között feszül, hogy ha ez a szembenézés mélyebb, őszintébb és átfogóbb volna. De visszatérve a történész vegyes-bizottság munkájára, a közelmúltig logisztikai nehézségek voltak ezzel kapcsolatban. Ugyanis a sok taggal rendelkező, két részből álló nagy bizottság nehezen mozdul, nehezen jön össze, kell egy hely, aktív titkárság, kellene a tisztázott anyagi körülmények. Úgy tudom, hogy ezen problémák rendezésére most már sor került, és a Magyar Nemzeti Tanács vette kezébe a szervezést. Ha jól tudom, akkor a Vajdasági Magyar Művelődési Intézetet bízta meg a részletek konkrét kidolgozásával és ez a történet a hosszú vajúdas után most elmozdult a holtpontról, akárcsak maga, a tudományos munka is.

További részletek a [Tükör](#) rovatban.

t.